

NOSPR

10 listopada 2016 | godz. 19.30

plac Wojciecha Kilara 1, Katowice

sala koncertowa

**17. Śląskie Dni Muzyki Współczesnej
Dni Sofii Gubajduliny**

dyrygent Christopher Lyndon-Gee

solista Maciej Frąckiewicz

Narodowa Orkiestra Symfoniczna
Polskiego Radia w Katowicach

Christopher Lyndon-Gee (*1959)

Intrada Cubana (1995, rew. 2008)

Daniele Gasparini (*1975)

Snowise, snowhere, snoway. Snowsense (2015)
(prawykonanie, I nagroda na II Międzynarodowym Konkursie
Kompozytorskim im. Karola Szymanowskiego w Katowicach)

Sofija Gubajdulina (*1931)

Im Zeichen des Skorpions na bajan i orkiestrę (2003)

Aleksander Lasoń (*1951)

TAO. V Symfonia Concertante na orkiestrę

(prawykonanie, 2015–2016)

Deciso e energico

Grandioso e grandisonante

Deciso con fuoco

Sereno, mistico e affettuoso

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Instytut muzyki i tańca

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Kolekcje” – priorytet „Zamówienia kompozytorskie”, realizowanego przez Instytut Muzyki i Tańca

Współorganizator koncertu

związek kompozytorów polskich

www.nospr.org.pl

Prosimy o niefotografowanie i o wyłączenie telefonów komórkowych.

Christopher Lyndon-Gee

Dyrygent, kompozytor, pianista. W swym dorobku ma blisko 80 nagrań płytowych, zrealizowanych m.in. dla wytwórni Marco Polo i Naxos, wśród których znajdują się albumy uhonorowane nagrodą *Grammy* (m.in. rejestracje obejmujące utwory I. Markevitcha, G. Rochberga, H.W. Henzego i E. Varèse'a) oraz wyróżnione przez renomowane magazyny muzyczne, takie jak *Gramophone*, *Fono Forum*, *Pizzicato*, *Fanfare* czy *Répertoire*.

Kształcił się pod kierunkiem dyrygentów tej miary, co Rudolf Schwartz (Londyn), Franco Ferrara (Rzym) oraz Erich Leinsdorf i Leonard Bernstein (Tanglewood). Był zatrudniony na stanowisku asystenta Bruno Maderny i Claudia Abbado w mediolańskiej La Scali. Pełnił funkcję dyrygenta-rezydenta wielu australijskich orkiestr, zastąpił również na polu muzyki operowej i baletowej, prowadząc liczne inscenizacje na deskach Opery w Sydney. Ponadto był dyrektorem muzycznym Oxford University Sinfonietta, Ensemble Fase Seconda i Canberra Pro Arte Orchestra. Sprawował też funkcję pierwszego dyrygenta gościnnego Havana Philharmonic Orchestra, Deutsche

Radio Philharmonie Saarbrücken Kaiserslautern, Arnhem Philharmonic Orchestra i Litewskiej Narodowej Orkiestry Symfonicznej.

W swym dorobku ma liczne koncerty podczas festiwalu o międzynarodowej renomie, wśród których można wyróżnić m.in. Holland Festival, Robeco SummerNights i *Warszawską Jesień*. Poprowadził także światową premierę spektaklu *The Golem* L. Sitsky'ego; inscenizacja otrzymała szereg entuzjastycznych recenzji krytyków Opery w Sydney.

Christopher Lyndon-Gee kształcił się również w zakresie kompozycji pod kierunkiem takich pedagogów, jak Goffredo Petrassi, Luciano Berio, Pierre Boulez i Bruno Maderna. Wiele dzieł artysty, w większości wydanych przez Theodore Presser Company, uzyskało znaczące nagrody, w tym m.in. Onassis Prize (2001) za balet *Il Poeta muore*, czterokrotnie Sounds Australia Award (m.in. za *Hymn for Sarum*) czy Adolf Spivakovsky Prize przyznaną za utwór *Poema per Gaspara Stampa*. Na swym koncie ma prestiżowe tytuły: *Najlepszy Dyrygent Roku* i *Najlepszy Artysta Roku*. Dwukrotnie otrzymał też stypendium MacDowell Colony.

W 2017 r., podczas Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Współczesnej *Gaida* w Wilnie, będzie miała miejsce światowa premiera jego Koncertu skrzypcowego; partię solową wykona Justina Auškelytė.

Maciej Frąckiewicz

Studiował na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie, w Hochschule für Musik w Detmold, Escola Superior de Música de Catalunya w Barcelonie i Folkwang Universität der Künste w Essen. Uczestniczył w kursach mistrzowskich prowadzonych przez takich pedagogów, jak Teodoro Anzellotti (Musik und Kunst Privatuniversität w Wiedniu), Stefan Husong, Geir Draugsvoll (Landesakademie w Ottweiler) i Julius Berger (Mozarteum w Salzburgu).

Jest zwycięzcą 20. Międzynarodowego Konkursu Akordeonowego Arrasate Hiria w Hiszpanii (2012), a także konkursów w Polsce, Niemczech, we Włoszech i na Słowacji. Obecnie sam uczestniczy w pracach jury konkursów akordeonowych w Castelfidardo, Lizbonie i Harbin. Regularnie gości na festiwalach w kraju i za granicą. Często koncertuje z wiolonczelistką Magdaleną Bojanowicz, z którą współtworzy TWOgether Duo (zespół otrzymał *Paszport Polityki 2013*) oraz z gitarzystą Łukaszem Kuropaczewskim i pianistą Markiem Brachą. W czerwcu 2012 r. wystąpił w charakterze solisty z Orkiestrą Filharmonii Narodowej (jako pierwszy akordeonista w historii). Koncertował również z towarzyszeniem innych orkiestr symfonicznych, pod batutą takich dyrygentów, jak m.in. Łukasz Borowicz, Jacek Kasprzyk, Michał Klauza, Marek Moś, Renato Rivolta czy Ruben Silva.

Ważną częścią działalności artystycznej Macieja Frąckiewicza jest ścisła współpraca z kompozytorami, wśród których można wyróżnić takie nazwiska, jak Krzysztof Penderecki, Zygmunt Krauze, Dariusz Przybylski, Wojciech Blecharz czy Jagoda Szmytka. Dokonał prawykonań ponad 70 utworów – w większości dedykowanych artyście. W 2014 r. ukazała się jego debiutancka płyta

solowa (DUX), obejmująca utwory J.S. Bacha, S. Gubajduliny, C. Francka, A. Tuchowskiego i premierowe nagranie *Sinfonietty* na akordeon K. Pendereckiego; album otrzymał nominację do nagrody *Fryderyk 2015*. Maciej Frąckiewicz gra na instrumencie PIGINI Nova.

Próbując zdiagnozować muzykę najnowszą pod kątem jej estetycznych poszukiwań, oddziaływania i celu do którego zmierza, dojść można do oczywistego wniosku, że fascynacja awangardą bezpowrotnie przeminęła, istotna niegdyś kategoria nowości dziś już nie porywa, a eksperymenty brzmieniowe i ich efekty nie wydają się interesujące. W zamian przyszło nowe: twórcy poszukują głębi wypowiedzi artystycznej w kontekście spuścizny tradycji, czasem wręcz na krawędzi manifestu estetycznego po to, by ich głos wniósł coś ważnego do istniejącej panoramy muzycznej. Ten swoisty „wspólny mianownik” twórczych poszukiwań zauważalny jest wśród kompozytorów różnych narodowości, prądów estetycznych i odmiennych pokoleń ostatnich 50 lat. Sięganie do spuścizny epok wcześniejszych ujawnia się poprzez stosowanie tradycyjnej obsady wykonawczej, znanych form czy technik kompozytorskich, a także – ogólnokulturowo – w nawiązywaniu do korzeni chrześcijaństwa, zachwyty nad pięknem natury i wykorzystania szeroko rozumianego *sacrum*. Co najważniejsze, w ramach znanych praktyk kompozytorskich, udaje im się stworzyć własny, indywidualny i rozpoznawalny idiom muzyczny.

Wśród rozmaitych nazwisk współcześnie żyjących twórców, poczesne miejsce przysługuje **Sofii Gubajdulinie** – 85-letniej rosyjskiej kompozytorce, urodzonej w Czystopolu – niewielkiej wsi w Republice Tatarstanu, w rodzinie wielokulturowej i wielowyznaniowej. Od najmłodszych lat miała kontakt zarówno z tradycją prawosławną, jak i muzulmańską; od zawsze czuła bliskość osobowego Boga i pragnienie zbliżenia się do Niego – początkowo niejasne i nieuchwytne, a po latach zrealizowane w swych dziełach. Od lat 70. tworzy w oparciu o własną metodę kompozytorską, bazującą

z jednej strony na ściśle określonych porządkach matematycznych, z drugiej zaś – na swobodnej poetyce brzmień oscylujących między diatoniką a chromatyką. Utwór ***Im Zeichen des Skorpions na bajan i orkiestrę***, choć „ukryty” pod poetyckim tytułem, posiada cechy koncertu solowego. Powstał z myślą o znakomitym bajaniście – Friedrichu Lipsie – bliskim przyjacielu Gubajduliny, która pozostawiła następujący komentarz do swej kompozycji: „Tytuł bierze się z faktu, że dzieło to zadedykowane zostało jednemu z najpoważniejszych muzyków naszej epoki, bajaniście Friedrichowi Lipsowi, który urodził się pod znakiem Skorpiona. (Jest to zresztą także mój znak Zodiaku)”. Utwór jest pełen kontrastów – brzmieniowych, dynamicznych i fakturalnych, charakterystycznych dla twórczości Sofii Gubajduliny. Ze spuścizny epok wcześniejszych inspirację czerpie także **Aleksander Lasoń**. Mimo że wiele tropów zawartych w jego dziełach dałoby się opisać w sposób jednostkowy, to jednak obszerny dorobek twórcy w ujęciu całościowym składa się na zupełnie nowy, oryginalny idiom; wśród elementów wyróżniających stylistykę kompozytora figurują rozmięgotane kształty brzmieniowe, charakterystyczna melodyka – nierzadko o orientalnym rysie, harmonika oparta na quasi-modalności i pantonalności, mieniące się niczym w kalejdoskopie piękne, jasne barwy o eufonicznej proveniencji. Twórca nie stroni też od brzmień kontrastowych, chropawych, „pociągających” w swej ostrości, wypełniających niezwykle ekspresyjną narrację muzyczną.

Prawykonywana tego wieczoru **TAO. V Symfonia Concertante na orkiestrę** nawiązuje – podobnie jak **SATJA. IV Symfonia na orkiestrę (2006–2007)** – do duchowości Wschodu. Partytura została opatrzona komentarzem chińskiego filozofa Lao Tze – twórcy taoizmu:

Nim powstały niebo i ziemia,
Istniała bezkształtna pełnia,
Pozbawiona brzmienia i treści,
Od niczego niezależna, niezmienna.
Można o niej myśleć jak o matce
Wszystkich rzeczy pod słońcem.
Nie znam jej prawdziwej nazwy,
Więc nazywam ją „tao”.
(przekład: Ewa Borkowska)

Istotę przesłania V Symfonii trafnie ujął Marcin Trzęsiok: „Muzyka dąży do równowagi elementów opozycyjnych, ale komplementarnych. Przypomina to dynamikę pasywnego *yin* i aktywnego *yang*. Nieustannie się regulując, inicjują one proces świata, który oscyluje wokół „pustki”, doskonałej harmonii, *tao*”. V Symfonia powstała w ramach programu „Kolekcje” – priorytet „Zamówienia kompozytorskie”, realizowanego przez Instytut Muzyki i Tańca.

Prawykonywany także tego wieczoru utwór **Snowise, snowhere, snoway. Snowsense** Daniele’a Gaspariniego zdobył I nagrodę podczas II Międzynarodowego Konkursu Kompozytorskiego im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. Gasparini ukończył studia w zakresie kompozycji i dyrygentury orkiestrowej w Conservatorio Rossini w Pesaro. Następnie swoje zdolności rozwijał w Accademia Nazionale di Santa Cecilia w Rzymie pod kierunkiem Azia Corghiego. Uczetniczył w kursach prowadzonych przez Franca Donatoniego i Fabia Vacchiego. Uzyskał również dyplom z filozofii, kształcąc się pod kierunkiem Emilia Sali (Università degli Studi di Urbino Carlo Bo). Kompozycja *Snowise, snowhere, snoway. Snowsense* została zainspirowana opowieścią o śniegowym

bałwanie, który pragnął szczęścia. Marzenie to rozpałało go do tego stopnia, że się stopił! Tematem przewodnim utworu jest szczęście utopijne, symbolizowane przez delikatny i łatwo niszczalny płatek śniegu; szczęście, którego szuka się nieraz przez całe życie, a poszukiwania te nierzadko prowadzą donikąd (*nowise, nowhere, noway*). Koncepcję formy Gasparini wyjaśnia w autorskim komentarzu: „Utwór w całości wywodzi się z niewielkiego, nieskomplikowanego materiału wyjściowego, który – dokładnie jak płatek śniegu – pełen jest kalejdoskopowych, przefiltrowanych połączeń wewnętrznych. Podobnie jak kryształek lodu przefiltrowany przez geometryczną soczewkę, ukazuje swą logikę konstrukcji (*snowsense*), a jednocześnie ma swój początek i koniec w bezsensownie powtarzalnej drodze donikąd (*nonsense* – „topnienie”). Dzieło zostało pomyślane jako *ricercar* w historycznym znaczeniu tego słowa, jako poszukiwanie kombinacyjnych i metamorficznych możliwości materiału muzycznego w jego różnych kontrapunktycznych, harmonicznym i brzmieniowych „uwikłaniach”. Atmosfera utworu, o przejrzystej fakturze i płynnej narracji, jest „lodowata”, i choć staje się stopniowo bardziej ekscytująca, wizjonerska, to jednak zachowuje swój oniryczny charakter do finalnego rozwiązania.

Dzisiejszy koncert poprowadzi **Christopher Lyndon-Gee** – dyrygent, kompozytor, pianista, którego ognista **Intrada Cubana** zostanie zaprezentowana jako pierwsza z czterech pozycji repertuarowych. Orkiestra, z rozbudowaną grupą instrumentów perkusyjnych, zabrzmie kaskadą ostrych barw dźwiękowych, układających się w tradycyjną formę łukową.

Magdalena Stochniol

**NARODOWA
ORKIESTRA
SYMFONICZNA
POLSKIEGO
RADIA
W KATOWICACH**

**Dyrektor naczelny
i programowy**

**JOANNA
WNUK-NAZAROWA**

**Dyrektor artystyczny
I Dyrygent**

**ALEXANDER
LIEBREICH**

Asystent dyrygenta
BOON HUA LIEN

Dyrygent honorowy
JAN KRENZ

I Dyrygent gościnny
**STANISŁAW
SKROWACZEWSKI**

I Skrzypce
Piotr Tarcholik
koncertmistrz
Rafał Zambrzycki-Payne
koncertmistrz
Roland Orlik
Patryk Laburda
Jarosława Kosiak
Grzegorz Witek
Krystyna Kowalska
Roch Prax
Andrzej Konieczny
Józef Iwanowicz
Janusz Klich
Aleksandra Majewska
Krystyna Kotyczka
Grażyna Walus-Klich
Jacek Siemek
Dorota Paliwoda
Lucyna Fiedukiewicz
Katarzyna Laburda
Michał Kowalczyk
Karolina Wawrzynowicz
Magdalena Sokalska

II Skrzypce
Antoni Nowina-Konopka
Kinga Tomaszewska
Nikola Gajownik
Beniamin Czech
Grzegorz Bartoszek
Ewa Bychowiec
Małgorzata Bugdoł
Barbara Szefer-Trocha
Joanna Korcz
Jolanta Sobczak-Smołka
Jolanta Konieczny
Adam Gajdosz
Anita Bartłomiejczyk
Marcin Jozs
Piotr Marcinowicz
Małgorzata Krzeszowiec
Magdalena Ziętek

Altówki
Dariusz Korcz
Tadeusz Wykurz
Beata Raszewska
Mieczysław Krzyżowski
Wincenty Krawczyk
Andrzej Zydek
Irena Jarosz-Marcinkiewicz
Eugeniusz Mikołajczyk
Joanna Tesarczyk
Agnieszka Hałuzo
Józef Bogacz
Maria Dutka
Sandra Kałuża
Anna Modliszewska

Wiolonczele
Łukasz Frant
koncertmistrz
Adam Krzeszowiec
koncertmistrz
Natalia Kurzac-Kotula
Karolina Nowak-Waloszczuk
Andrzej Burzyński
Roman Hałoń
Bogusław Zaremba
Marek Szopa
Magdalena Czech
Anna Tumidajska
Norbert Pióro
Antoni Smółka

Kontrabasy
Jan Kotula
Aleksander Mazanek
Krzysztof Firlus
Waldemar Tamowski
Michał Paliwoda
Bogusław Pstraś
Łukasz Bełtot
Krzysztof Wąsik
Rafał Kierpiec
Szymon Ręczmin

Flety
Maria Grochowska
Łukasz Zimnik
Joanna Dziewior

Flety piccolo
Małgorzata Otremba
Ryszard Sojka

Oboje
Maksymilian Lipień
Karolina Stalmachowska
Urszula Lipień
Paulina Kaczmarczyk
Tomasz Stencel

Rożek angielski
Piotr Pyc

Klarnety
Aleksander Tesarczyk
Arkadiusz Adamski
Zbigniew Kaleta
Maciej Niewiara
Bartosz Pacan

Fagoty
Marek Barański
Krzysztof Fiedukiewicz
Cezary Rembisz
Damian Lipień

Kontrafagot
Jan Hawryszków

Waltornie
Krzysztof Tomczyk
Tadeusz Tomaszewski
Mariusz Ziętek
Wiesław Grochowski
Damian Walentek
Rudolf Brudny
Adrian Ticman
Paweł Cał

Trąbki
Stanisław Dziewior
Benedykt Matusik
Antoni Adamus
Piotr Nowak
Piotr Pyda

Puzony
Michał Mazurkiewicz
Tomasz Hajda
Jan Górny
Piotr Rybicki

Puzon basowy
Zdzisław Stolarczyk

Tuba
Jakub Urbańczyk

Kotły
Roman Gawlik
Wojciech Morcinczyk

Perkusja
Krzysztof Jaguszewski
Dariusz Brauhoff
Piotr Połaniecki
Michał Żymełka

Harfy
Krzysztof Waloszczuk
Elżbieta Korelus
Anna Scheller

Fortepian
Piotr Kopiński

Inspektor orkiestry
Janusz Klich

Reżyser dźwięku
Beata Jankowska-Burzyńska

II Reżyser dźwięku
Wojciech Marzec

Realizator dźwięku
Piotr Grabowski

Nutoteka
Joanna Syrnicka
Monika Drygalska

**Korektor instrumentów
klawiszowych**
Paweł Kochanek

Karol Szymanowski 2nd International Composers Competition

Szymanowski

Towarzystwo Muzyczne
im. Karola Szymanowskiego

Międzynarodowe
Konkursy
Kompozytorskie
im. Karola
Szymanowskiego

2 edycje
315 kompozytorów
z **36** krajów świata

P A R T N E R Z Y

NOSPR

Akademia Muzyczna
im. Karola Szymanowskiego
w Katowicach

FILHARMONIA
im. Karola Szymanowskiego
W KRAKOWIE

www.szymanowski-competition.com

Jesteśmy

DLA SZYMANOWSKIEGO. DLA MUZYKI. DLA WAS.

od 1977 roku

CZŁONKOWIE ZAŁOŻYCIELE I CZŁONKOWIE HONOROWI TOWARZYSTWA:

WITOLD **L**UTOSŁAWSKI
KRZYSZTOF **Z**ANUSSI
JERZY **W**ALDORFF
HENRYK MIKOŁAJ **G**ÓRECKI
ARTUR **R**UBINSTEIN
ŚWIATOSŁAW **R**ICHTER
HENRYK **S**ZERYNG
WITOLD **R**OWICKI
ANDRZEJ **B**ACHLEDA
WOJCIECH **K**ILAR
SIR SIMON **R**ATTLE

Szymanowski

Towarzystwo Muzyczne
im. Karola Szymanowskiego

Willa ATMA | Kasprucie 19 | Zakopane
www.szymanowski.zakopane.pl

31 XII 2016 | godz. 21.00

BAL SYLWESTROWY W NOSPR

gwiazda wieczoru
Ewa Bem

gość specjalny
Chuck Frazier

gospodarz wieczoru
Piotr Baron

szczególności:
www.nospr.org.pl

Sponsor **NOSPR**
i projektu akustyki
sali koncertowej

NOSPR

TAURON – sprzedawca prądu i gazu

tauron.pl

redakcja: Marta Grochowska

skład, przygotowanie do druku: M-Studio s.c.

cena: 5 zł

NOSPR współfinansują

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

Sponsor NOSPR
i projektu akustyki sali koncertowej

Partner motoryzacyjny

Patroni medialni

empik

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko
Dla rozwoju infrastruktury i środowiska | www.pois.gov.pl